

Θεατρική Κριτική

ΑΔΑΜ Ο Β'

ΤΟΥ κ. ΡΕΝΑΤΟΥ ΜΟΡΝΤΟΥ

Από πολλές συζητήσεις που είχα με τον κ. Μόρντον, διαπίστωσα πώς δεν του έλειπαν άφθονες, έκλεκτες και πρωτότυπες ιδέες για θεατρικά έργα. Παράλληλως, όμως, διαπίστωσα πώς οι ιδέες απέμειναν ιδέες και δεν έστερεώνον ποτέ στο χαρτί.

Το γεγονός αυτό, μόνοι τους άνίδεους περί την καλλιτεχνική δημιουργία, υποδείκνυε να ξαφνιάσει. Η ιδέα (υπόθεσις) είναι η τελευταία λεπτομέρεια ενός διηγήματος, μυθιστορήματος, θεατρικού έργου, ζωγραφικού πίνακος, γλυπτικού έργου. Και στη μουσική σύθεσι ακόμα, όπου η υπόθεσις αντικαθίσταται από το ανεπεξέργαστο μοτίβο, το ίδιο συμβαίνει. Εκείνο, που προέχει στην καλλιτεχνική δημιουργία, είναι η «θέσις» και ο «χειρισμός».

Μια πρόχειρη κριτική μελέτη όλων των αριστουργημάτων του πνεύματος και της τέχνης, θα μās πείση για την παραπάνω αλήθεια. Η υπόθεσις τους είναι πάντα κοινή, απλή, αν όχι υποτυπώδης. Επομένως, άλλοι είναι οι παράγοντες που τους δημιουργούν την υψηλή ποιότητα. Αντιθέτως πάλι, τα έργα που δεν έχουν πνευματική αξία — όπως π.χ. τ' αστυνομικά μυθιστορήματα — έχουν διαβολομένα έξυπνη, πολύπλοκη κ' ενδιαφέρουσα υπόθεσις.

Κάτι τέτοιο συμβαίνει και με τον «Αδάμ τον Β'» του κ.

Μόρντου. Η ιδέα είναι περίφημη. Και θα επέτρεπε σ' έναν προικισμένο συγγραφέα να γράψει έργο γεμάτο πνεύμα και σάτιρα. Αλλά ο κ. Μόρντος είχε προικισμένος από την φύσι με χίλια δυο άλλα καλλιτεχνικά προσόντα, εκτός από λογοτεχνικά. Και έχαραμίσει την όμορφη ιδέα του με χειρισμό αρκετά κοινότυπο και πλαδαρό. Του διέφυγαν τελείως οι άπειρες δυνατότητες σατίρας που περιέχει η ιδέα του «Αδάμ του Β'». Κ' έγραψε απλώς μια χλιδασφάρα, που δεν έχει καν τα προσόντα της σφάρας.

Ο «Αδάμ ο Β'» παίχθηκε με τρόπο πρωτοφανώς επίπρεπ' και φροντισμένο από τον θίασο του κ. Αργυροπούλου. Αν ο κ. Μόρντος απέτευχε σαν συγγραφέας, επέτυχε σαν σκηνοθέτης. Αλλά δεν περιμέναμε τον «Αδάμ τον Β'» για να διαπιστώσουμε τις ανώτερες σκηνοθετικές ικανότητες του κ. Μόρντου.

Μ. ΚΑΡΑΓΑΤΣΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥ ΜΕΝΩΝ.— Στη Βιέννη στο ξενοδοχείο Μπριστόλ, ο Έρικ Σθένσεν συναντάται με την διάσημη χορεύτρια Ύνττ Λεν. Νέ που αναζητούσε για να την πείση να δηλώσει ότι κατέθεσε ψεύτικα πώς ήταν έρωμένη του και είχε λάβει από αυτόν δολάρια — κατάθεσις που είχε στείλει τον Σθένσεν τρία χρόνια φυλακή με την κατηγορία ότι είχε καταχρασθή 80.000 δολάρια απ' το